

การศึกษาวิเคราะห์ข้อผิดพลาดการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ของนักศึกษา สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อรชพร พวงทอง¹

(Received: September 25, 2019; Revised: February 26, 2020; Accepted: April 24, 2020)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาวิเคราะห์ข้อผิดพลาด สาเหตุของข้อผิดพลาดการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายแบบเกิดควบคู่กันของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ชั้นปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2559 ถึงปีการศึกษา 2561 จากแบบฝึกหัดประเภทต่างๆ ที่อาจารย์ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนทำหลังเรียนและมีการให้คะแนน ข้อสอบกลางภาคและข้อสอบปลายภาค จำนวน 262 ประโยค ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนเกิดข้อผิดพลาดการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายแบบเกิดควบคู่กันเรียงลำดับจากมากไปน้อยมีดังนี้ การใช้คำไม่เหมาะสม (พบร้อยละ 44.23) การลำดับคำผิด (พบร้อยละ 29.17) การตกหล่นคำ (พบร้อยละ 15.54) การผิดพลาดแบบซ้ำซ้อน (พบร้อยละ 9.62) และการใช้คำเกิน (พบร้อยละ 1.44) โดยสาเหตุที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดมี 3 ประเด็น คือ 1. การแทรกแซงของภาษาแม่ 2. ผู้เรียนไม่มีความรู้ในการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 3. หนังสือเรียนอธิบายความหมายและวิธีการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ไม่ชัดเจน

คำสำคัญ: โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2, ข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์, ผู้เรียนภาษาจีน

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาจีน ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Email: arotchaporn@hotmail.com

The Analysis of Errors in Using V1 zhe V2 Structure of Chinese Language Program Students, Chiang Mai University

Arotchaphorn Phuangthong²

Abstract

This research analyzed errors and the causes of errors in using the ‘V1 zhe V2’ structure of the Chinese-language program students (first year students in 2016 – 2018 academic year), at Chiang Mai University. The research examined 262 sentences from courses exercises, and midterm and final exams, which were marked by lecturers. According to research results, the errors of students in using the ‘V1 zhe V2’ structure, from the most to the least frequency, were as follows: the wrong use of word (44.23%); misordering error (29.17%); omission error (15.54%); making two errors at once (9.62%), and redundancy (1.44%). Moreover, the causes of errors involved the following three issues: 1) mother-tongue interference, 2) learners’ lack of sufficient knowledge in using the ‘V1 zhe V2’ structure, and 3) textbook providing unclear explanation and usage of ‘V1 zhe V2’ structure.

Keywords: ‘V1 zhe V2’ structure, grammatical errors, Chinese learners

² Lecturer, Chinese Department, Faculty of Humanities, Chiang Mai University Email: arotchaporn@hotmail.com

บทนำ

ภาษาจีนและภาษาไทยถูกจัดอยู่ในตระกูลภาษาที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ภาษาจีนอยู่ในตระกูลจีน-ทิเบต ภาษาไทยอยู่ในตระกูลไท-กะได (Prasithrathsint, 1999, p.31) ทั้งสองภาษาต่างมีไวยากรณ์เฉพาะของตัวเอง ซึ่งนับเป็นเรื่องยากของผู้เรียนภาษาจีนชาวไทยเนื่องจากไวยากรณ์ภาษาจีนเหล่านั้นมีความแตกต่างไปจากภาษาแม่

หลี่ต้าจาง (1996, pp.80-90) วิเคราะห์ข้อผิดพลาดการใช้ไวยากรณ์ภาษาจีนของผู้เรียนชาวต่างชาติที่มีความรู้ภาษาจีนระดับกลางและสูง พบว่าผู้เรียนชาวต่างชาติเกิดข้อผิดพลาดในการใช้ไวยากรณ์ภาษาจีนตั้งแต่หน่วยเล็ก (คำไม่แท้) จนถึงหน่วยที่ใหญ่ขึ้น (รูปประโยคหรือส่วนประกอบของประโยค) โดยสาเหตุสำคัญเกิดจากการใช้ไวยากรณ์ฟุ่มเฟือย หลี่ต้าจางพบว่าข้อผิดพลาดสำคัญในการใช้ไวยากรณ์ภาษาจีนของผู้เรียนชาวต่างชาติได้แก่ การใช้คำช่วยกาล 着 เนื่องจากความหมายและวิธีการใช้ 着 มีความซับซ้อน เช่น ขณะฝึกพูดบทเรียนซ้ำผู้เรียนพูดประโยค 田寡妇才把秋生打发走, 王先生摇着扇子走过来。(Tián guǎifu cái bǎ Qiūshēng dǎfā zǒu, Wáng xiānsheng yáo zhe shànzi zǒu guò lái.) เป็น 田寡妇才把秋生打发走, 王先生摇了扇子走过来。(Tián guǎifu cái bǎ Qiūshēng dǎfā zǒu, Wáng xiānsheng yáo le shànzi zǒu guò lái.) หลี่ต้าจางมีความคิดเห็นว่าผู้เรียนถูกแนวคิดอดีตกาลจากภาษาแม่แทรกแซง นอกจากนี้ผู้เรียนยังไม่เข้าใจว่า 摇着扇子 (yáo zhe shànzi) เป็นการกระทำที่เกิดควบคู่และแสดงสภาพ³ของ 走过来 (zǒu guò lái)

นอกจากนี้จากประสบการณ์การสอนภาษาจีนให้กับผู้เรียนชาวไทยเป็นระยะเวลาหลายปี ผู้วิจัยพบข้อผิดพลาดการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ของผู้เรียนชาวไทย ดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

A: 你看见约翰吗? (Nǐ kànjiàn Yuēhàn ma?)

B: 他呀, 我看见他 跑着听歌。(V1 着 V2) (Tā ya, wǒ kànjiàn tā pǎozhe tīng gē.)

A: 真不错, 一边跑步, 一边听歌是一种很好的放松方式。(Zhēn búcuò, yìbiān pǎo bù, yìbiān tīng gē shì yì zhǒng hěn hǎo de fàngsōng fāngshì.)

ตัวอย่างที่ 2 เดินกินอาหารไม่ดี

边走边吃不好。(Biān zǒu biān chī bù hǎo.)

吃着饭走路不好。(Chīzhe fàn zǒu lù bù hǎo.)

走吃着不好。(Zǒu chīzhe bù hǎo.)

走着吃着不好。(Zǒuzhe chīzhe bù hǎo.)

³ เมื่อ 着 แสดงความต่อเนื่องของสภาพจะใช้ในการบรรยาย หาก 着 อยู่หลังกริยาคำแรกในโครงสร้างกริยาซ้อน กริยาคำแรกจะแสดงสภาพหรือรูปแบบของกริยาคำหลังซึ่งเป็นกริยาหลัก กล่าวคือกริยาคำแรกเป็นกริยาที่เกิดควบคู่ไปกับกริยาคำหลัง (หลิวแย่วหา, 2007, 393)

ตัวอย่างที่ 1 (แบบฝึกหัดแต่งประโยคจากคำที่กำหนดให้) ผู้เรียนจำนวนมากแต่งประโยคที่ B พูดว่า 我看见他跑着听歌。(wǒ kànjiàn tā pǎozhe tīng gē.) ซึ่งไม่ถูกต้อง แต่ควรแต่งประโยคว่า 我看见他听着歌跑步。(wǒ kànjiàn tā tīngzhe gē pǎo bù.) เห็นได้ว่าผู้เรียนไม่มีความรู้ในการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ที่ดีพอ กล่าวคือผู้เรียนเข้าใจว่าโครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 มีความหมายเหมือนกับรูปประโยค 一边……, 一边…… ตัวอย่างที่ 2 (แบบฝึกหัดแปลความจากภาษาไทยเป็นภาษาจีน) ผู้เรียนส่วนหนึ่งแปลประโยค “เดินกินอาหารไม่ดี” ว่า 边走边吃不好。(Biān zǒu biān chī bù hǎo.) ซึ่งเลือกใช้โครงสร้างในภาษาจีนไม่เข้ากับเนื้อความที่แปล และผู้เรียนอีกส่วนแปลประโยคดังกล่าวนี้ว่า 吃着饭走路不好。(Chīzhe fàn zǒu lù bù hǎo.) 走吃着不好。(Zǒu chīzhe bù hǎo.) และ 走着吃着不好。(Zǒuzhe chīzhe bù hǎo.) ซึ่งไม่ถูกต้องแต่ควรแปลว่า 走着吃不好。(Zǒuzhe chī bù hǎo.) ทั้งนี้เนื่องจากความซับซ้อนของโครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 เอง อีกทั้งระหว่างคำกริยาสองคำในโครงสร้างกริยาเรียงของภาษาไทยไม่ใช่คำช่วยใด ๆ จึงทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสนในการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาโครงสร้างในภาษาไทยที่เทียบเคียงกับโครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายแบบเกิดควบคู่กัน (伴随关系) พร้อมทั้งวิเคราะห์ข้อผิดพลาดการใช้ของผู้เรียนชาวไทย เนื่องจาก V1 着 V2 ที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายดังกล่าวมีปรากฏอยู่จำนวนไม่น้อยดังผลการสำรวจของสวีย์เตงและจางเต๋าซิน (2002) ที่พบว่า V1 และ V2 ที่แสดงความสัมพันธ์แบบเกิดควบคู่กันคิดเป็นร้อยละ 26.09 และข้อผิดพลาดการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ที่ผู้วิจัยพบส่วนมากมีความเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ทางความหมายแบบเกิดควบคู่กัน อีกทั้งหาสาเหตุของข้อผิดพลาดเพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการเรียนการสอนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อผิดพลาดการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายแบบเกิดควบคู่กันของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ชั้นปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2559 ถึงปีการศึกษา 2561
2. เพื่อศึกษาสาเหตุของข้อผิดพลาดการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายแบบเกิดควบคู่กันของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ชั้นปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2559 ถึงปีการศึกษา 2561

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในปัจจุบันที่ศึกษาโครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 มีจำนวนไม่น้อย ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาโครงสร้าง V1 着 V2 แท้จริงแล้วเป็นโครงสร้างกริยาซ้อน (连谓结构) หรือโครงสร้างส่วนขยายและส่วนหลัก (偏正结构) เช่น เฝิงอวิโป (2004) และหลิวแย่วหวา (2007) เห็นว่าโครงสร้าง V1 着 V2 เป็นโครงสร้างกริยาซ้อน ในขณะที่หยวนเหมย (2002) และเสิ่นลี่ชิน (2004) กลับมองว่าโครงสร้าง V1 着 V2 เป็นโครงสร้างส่วนขยายและส่วนหลัก งานวิจัยที่ศึกษาประเภทคำกริยาที่สามารถปรากฏในโครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 เช่น หลี่เซียงหนงและจางจวิน (2001) พบว่า V1 ที่ปรากฏในโครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 มีทั้งหมด 200 คำ แบ่งเป็นคำกริยาพยางค์เดียว 137 คำ คำกริยาสองพยางค์ 63 คำ ส่วน V2 ต้องเป็นคำกริยาที่แสดงการกระทำอย่างแท้จริงและมีความต่อเนื่อง ติงเจียหย่ง (2001) พบว่าคำกริยาที่สามารถปรากฏในตำแหน่ง V1 ได้แก่ คำกริยาบอกรูปแบบนามธรรม (抽象方式义动词) คำกริยาบอกสภาวะ (静态动词) คำกริยาบอกการกระทำ (动态动词) คำกริยาบอกพฤติกรรม (行为动词) คำกริยาที่สามารถปรากฏในตำแหน่ง V2 ได้แก่ คำกริยาบอกการกระทำรูปธรรมและคำกริยาหรือคำคุณศัพท์ที่แสดงผลหรือวัตถุประสงค์ งานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่าง V1 และ V2 ในโครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 เช่น หลี่เซียงหนงและจางจวิน (2001) พบว่า V1 และ V2 มีความสัมพันธ์ทางความหมาย 6 ประเภท ได้แก่ 1) V1 และ V2 เกิดขึ้นพร้อมกัน 2) V1 เกิดขึ้นก่อน V2 3) V1 และ V2 เกิดสลับกัน 4) V1 แสดงสภาพ รูปแบบ วิธีการของ V2 5) V2 แสดงวัตถุประสงค์ของ V1 6) V1 และ V2 เสริมข้อมูลซึ่งกันและกัน ในขณะที่สวี่เว่ยตงและจางเต๋าซิน (2002) พบว่า V1 และ V2 มีความสัมพันธ์ทางความหมาย 8 ประเภทดังนี้ 1) V1 และ V2 แสดงความสัมพันธ์แบบเกิดควบคู่กัน (พบร้อยละ 26.09) 2) V1 แสดงรูปแบบหรือสภาพของ V2 (พบร้อยละ 48.47) 3) V1 เสริมข้อมูลให้กับ V2 (พบร้อยละ 1.60) 4) V1 และ V2 แสดงความสัมพันธ์แบบเหตุและผล (พบร้อยละ 1.33) 5) V1 และ V2 แสดงความสัมพันธ์แบบเงื่อนไข (พบร้อยละ 0.80) 6) V1 และ V2 แสดงความสัมพันธ์แบบขัดแย้งกัน (พบร้อยละ 0.93) 7) V1 และ V2 แสดงความสัมพันธ์แบบสมมติ (พบร้อยละ 0.27) 8) V2 แสดงวัตถุประสงค์ของ V1 (พบร้อยละ 20.50) นอกจากนี้งานวิจัยที่ศึกษาวิเคราะห์ข้อผิดพลาดการใช้ไวยากรณ์ภาษาจีนของผู้เรียนชาวต่างชาติมีจำนวนไม่น้อย ดังเช่น หลู่เจี้ยนจี้ (1994) ศึกษาข้อผิดพลาดการใช้ไวยากรณ์ภาษาจีนของผู้เรียนชาวต่างชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่และมีความรู้ภาษาจีนระดับต้น พบข้อผิดพลาด 4 ประเด็น ได้แก่ การตกหล่นคำ (遗漏) การใช้คำเกิน (误加) การใช้คำไม่เหมาะสม (误代) และการลำดับคำผิด (错序) เจ้าลี่เหมย (2011) ศึกษาข้อผิดพลาดการใช้ไวยากรณ์ภาษาจีนของผู้เรียนชาวไทยจากข้อมูลปฐมภูมิ พบข้อผิดพลาด 4 ประเด็น คือ การตกหล่นคำ การใช้คำเกิน การใช้คำไม่เหมาะสม และการลำดับคำผิด หลี่หยังหง (2016, pp.170-174) ศึกษาข้อผิดพลาดการใช้โครงสร้างกริยาซ้อนในภาษาจีนของผู้เรียนชาวเวียดนาม พบข้อผิดพลาด 3 ประเด็น ได้แก่ การแปลแบบตรงตัว (简单对译) การตกหล่นคำ และการใช้คำเกิน

วิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 1) ประโยคตัวอย่างที่มีโครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายแบบเกิดควบคู่กันจากคลังข้อมูลของมหาวิทยาลัยภาษาปักกิ่ง (BCC) หนังสือเรียนภาษาจีน 发展汉语初级综合 II งานวิจัยของผิงอวิโป (2004) และงานวิจัยของตึงเจียหย่ง (2001) โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จำนวน 120 ประโยค ทั้งนี้เพื่อศึกษาโครงสร้างในภาษาไทยที่เทียบเคียงกับโครงสร้างดังกล่าว 2) ประโยคที่มีข้อผิดพลาดการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายแบบเกิดควบคู่กันของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ชั้นปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2559 ถึงปีการศึกษา 2561 จำนวน 262 ประโยค โดยรวบรวมจากแบบฝึกหัดประเภทต่าง ๆ ที่อาจารย์ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนทำหลังเรียนและมีการให้คะแนน ได้แก่ การเติมคำ การเรียงคำ การแต่งประโยค การแปลความ และการเขียนเรียงความ อีกทั้งรวบรวมจากข้อสอบกลางภาคและข้อสอบปลายภาค⁴

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบบันทึกรายการเพื่อจำแนกประเภทโครงสร้างในภาษาไทยที่เทียบเคียงกับโครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายแบบเกิดควบคู่กัน และแบบบันทึกรายการเพื่อจำแนกประเภทข้อผิดพลาดการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายแบบเกิดควบคู่กันของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ชั้นปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2559 ถึงปีการศึกษา 2561

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมประโยคตัวอย่างที่มีโครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายแบบเกิดควบคู่กันจากคลังข้อมูลของมหาวิทยาลัยภาษาปักกิ่ง (BCC) หนังสือเรียนภาษาจีน 发展汉语初级综合 II งานวิจัยของผิงอวิโป (2004) และงานวิจัยของตึงเจียหย่ง (2001) โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จำนวน 120 ประโยค หลังจากนั้นผู้วิจัยแปลประโยคตัวอย่างเหล่านั้นเป็นภาษาไทย และให้อาจารย์ชาวไทยที่สอนภาษาจีนตรวจสอบความถูกต้อง แล้วจึงนำประโยคตัวอย่างภาษาไทยให้อาจารย์ภาษาจีนตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมประโยคที่มีข้อผิดพลาดการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายแบบเกิดควบคู่กันของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ชั้นปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2559 ถึงปีการศึกษา 2561 เพื่อนำมาวิเคราะห์และหาสาเหตุของข้อผิดพลาดการใช้โครงสร้างดังกล่าว

⁴ ในภาคการศึกษาที่ 2 ของชั้นปีที่ 1 นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จะได้เรียนโครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ในวิชาภาษาจีนหลัก 2 โดยอาจารย์ผู้สอนชาวไทยสอนเนื้อหา อาจารย์ผู้สอนชาวจีนสอนแบบฝึกหัด และหนังสือเรียนที่ใช้คือ 发展汉语初级综合 II

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยศึกษาโครงสร้างในภาษาไทยที่เทียบเคียงกับโครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายแบบเกิดควบคู่กัน และวิเคราะห์ข้อผิดพลาดการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายดังกล่าวของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ชั้นปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2559 ถึงปีการศึกษา 2561 โดยใช้สถิติพื้นฐานมาคิดคำนวณหาค่าร้อยละเพื่อแสดงให้เห็นว่าโครงสร้างในภาษาไทยที่เทียบเคียงกับโครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายแบบเกิดควบคู่กัน และข้อผิดพลาดการใช้โครงสร้างดังกล่าวมีประเภทใดบ้าง และประเภทใดมีจำนวนมากที่สุด รวมถึงวิเคราะห์สาเหตุของข้อผิดพลาดเหล่านี้

นิยามศัพท์

โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายแบบเกิดควบคู่กัน (伴随关系) หมายถึงการกระทำสองอย่างที่เกิดขึ้นพร้อมกัน โดยมีการกระทำใดการกระทำหนึ่งเป็นการกระทำหลัก (V2) และอีกการกระทำหนึ่งเป็นการกระทำรอง (V1) การกระทำรองจะแสดงถึงลักษณะของการกระทำหลัก เช่น 笑着说 (xiàozhe shuō) 站着吃 (zhànzhe chī) 捧着啃 (pěngzhe kěn) 抽着烟开车 (chōuzhe yān kāi chē)

ผลการวิจัย

แบ่งออกเป็น 3 ส่วน

1. จากการวิเคราะห์ประโยคตัวอย่างภาษาจีนที่มีโครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 และ V1 กับ V2 แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายแบบเกิดควบคู่กัน จำนวน 120 ประโยค ผู้วิจัยพบว่าโครงสร้างในภาษาไทยที่เทียบเคียงกับโครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายดังกล่าว มีดังนี้

1.1 การเรียงลำดับคำกริยาทั้งสองเหมือนกับภาษาจีน

ตัวอย่างที่ 3 她还可以看见伊林脸色苍白，撇着上嘴唇勉强微笑一下。(BCC)

(Tā hái kěyǐ kànjàn Yílín liǎnsè cāngbái, piězhe shàng zǔichún

miǎnqiǎng wēixiào yíxià.)

เขายังได้เห็นอีลินหน้าซีด เบิร์มฝีปากบนฝืนยิ้มเล็กน้อย

1.2 การเรียงลำดับคำกริยาทั้งสองตรงกันข้ามกับภาษาจีน

ตัวอย่างที่ 4 莉莉拿着三个她专为他留下的土豆走过来。(BCC)

(Lìlì nǎzhe sān gè tā zhuān wèi tā liúxià de túdòu zǒu guòlái.)

ลี่ลี่เดินถือมันฝรั่งสามชิ้นที่ตั้งใจเก็บไว้ให้เขาเข้ามา

1.3 การใช้คำสันธาน “และ” เชื่อมระหว่างคำกริยาทั้งสอง และการเรียงลำดับคำกริยาทั้งสอง เหมือนกับภาษาจีน

ตัวอย่างที่ 5 他指着东边说道, “在东面。” (BCC)

(Tā zhǐzhe dōngbian shuōdào, “zài dōngmiàn.”)

เขาชี้ไปทางทิศตะวันออกและพูดว่า “อยู่ทิศตะวันออก”

1.4 การใช้คำบุพบท “ด้วย” และการเรียงลำดับคำกริยาทั้งสองตรงกันข้ามกับภาษาจีน

ตัวอย่างที่ 6 厂长笑着从沙发上站起来。(สวีจี้ผิง, 1985 อ้างถึงในเฟิงอวิโป, 2004, p.20)

(Chǎngzhǎng xiàozhe cóng shāfā shàng zhàn qǐlái.)

ผู้จัดการโรงงานลุกยืนขึ้นจากโซฟาด้วยรอยยิ้ม

1.5 การใช้คำบุพบท “โดย” และการเรียงลำดับคำกริยาทั้งสองตรงกันข้ามกับภาษาจีน

ตัวอย่างที่ 7 三辆车子无视于车速的限制, 保持着一百八十里的稳定速度前进。(BCC)

(Sān liàng chēzi wúshì yú chēsù de xiànzhì, bǎochízhe yībǎi bāshí lǐ de wěndìng

sùdù qiánjìn.)

รถสามคันไม่สนใจการจำกัดความเร็ว มุ่งไปข้างหน้าโดยรักษาความเร็วคงที่ที่ 180 ไมล์ต่อชั่วโมง

1.6 การใช้คำนาม “ขณะ” หน้าคำกริยาคำที่สอง

ตัวอย่างที่ 8 我喜欢听着音乐开车。(สวีกุ้ยเหมย, 2012, p.47)

(Wǒ xǐhuan tīngzhe yīnyuè kāi chē.)

ฉันชอบฟังเพลงขณะขับรถ

ผู้วิจัยพบว่าโครงสร้างในภาษาไทยที่เทียบเคียงกับโครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 และ V1 กับ V2 แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายแบบเกิดควบคู่กันที่พบเป็นจำนวนมากที่สุดคือ การเรียงลำดับคำกริยาทั้งสองเหมือนภาษาจีน คิดเป็นร้อยละ 65 รองลงมาคือการเรียงลำดับคำกริยาทั้งสองตรงกันข้ามกับภาษาจีน คิดเป็นร้อยละ 15 การใช้คำสันธาน “และ” เชื่อมระหว่างคำกริยาทั้งสอง และการเรียงลำดับคำกริยาทั้งสองเหมือนภาษาจีน คิดเป็นร้อยละ 11.66 การใช้คำบุพบท “ด้วย” และการเรียงลำดับคำกริยาทั้งสองตรงกันข้ามกับภาษาจีน คิดเป็นร้อยละ 5 การใช้คำบุพบท “โดย” และการเรียงลำดับคำกริยาทั้งสองตรงกันข้ามกับภาษาจีน และการใช้คำนาม “ขณะ” หน้าคำกริยาคำที่สองมีจำนวนเท่ากันคือคิดเป็นร้อยละ 1.67

เป็นที่น่าสังเกตว่าหากคำกริยาคำที่สองเป็นคำกริยาบอกท่าทาง เช่น นั่ง ยืน นอน คุณเข่า เดิน เป็นต้น⁵ เมื่อแปลเป็นภาษาไทยการเรียงลำดับคำกริยาทั้งสองตรงกันข้ามกับภาษาจีน ดังเช่นตัวอย่างที่ 9 และ

⁵ Chuwitthaya (1993, pp.40-44) ใช้เกณฑ์ทางด้านความหมายแบ่งประเภทคำกริยาบอกการกระทำในภาษาไทยออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ 1) คำกริยาบอกการกระทำปฐมภูมิ หมายถึง กริยาแสดงการกระทำที่เราทุกคนสามารถรับรู้ได้เหมือนกัน และรับรู้ได้อย่างชัดเจนแน่นอนว่าการกระทำ

ตัวอย่างที่ 10 นอกจากนี้เมื่อโครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 แปลเป็นภาษาไทยมีการเรียงลำดับคำกริยาทั้งสองเหมือนกับภาษาจีนแต่ความหมายไม่เป็นที่ยอมรับได้ในภาษาไทย จะใช้คำว่า “และ” เชื่อมตรงกลางระหว่างคำกริยาทั้งสอง เช่น ตัวอย่างที่ 11

ตัวอย่างที่ 9 抱着一台唱机坐在地板上。(BCC)

(*Bàozhe yì tái chàngjī zuò zài dìbǎn shàng.*)

นั่งกอดเครื่องเล่นจานเสียงอยู่บนพื้นกระดาน

ตัวอย่างที่ 10 走进了供奉圣母的小教堂，靠着一把椅子跪下。(BCC)

(*Zǒujìnle gòngfèng shèngmǔ de xiǎo jiàotáng, kàozhe yì bǎ yǐzi guìxià.*)

เข้าไปในโบสถ์หลังเล็กที่มีรูปของพระแม่มารีย์ตั้งอยู่ คูกเข้าพิงเก้าอี้ (อริชฐาน)

ตัวอย่างที่ 11 在我穿过草地时，就看见汽车喷着一阵烟驶过桥去了。(BCC)

(*Zài wǒ chuānguò cǎodì shí, jiù kànjiàn qìchē pēnzhe yí zhèn yān shǐ guò qiáo qù le.*)

ตอนฉันเดินข้ามสนามหญ้าก็เห็นรถยนต์พ่นควันพึกหนึ่งและขับข้ามสะพานไป

หากคำกริยาคำแรกสามารถแปลเป็นคำนามในภาษาไทยได้มักจะใช้คำว่า “ด้วย” นำหน้าคำนามนั้น เช่น ตัวอย่างที่ 12

ตัวอย่างที่ 12 扭捏着答(ตึงเจียหย่ง, 2001, p.89)

(*niǔniezhe dá*)

ตอบด้วยความเขินอาย

จะเห็นได้ว่าโครงสร้างในภาษาไทยที่เทียบเคียงกับโครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายแบบเกิดควบคู่กันมีหลายรูปแบบ โดยส่วนใหญ่คำกริยาทั้งสองคำในโครงสร้างกริยาเรียงของภาษาไทยสามารถเรียงต่อกันได้โดยไม่ใช้คำเชื่อม แต่หากมีความจำเป็นทางด้านความหมายจะใช้คำอื่น ๆ เช่น และ ด้วย โดย ขณะ เชื่อมระหว่างคำกริยาทั้งสอง

2. ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อผิดพลาดการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายแบบเกิดควบคู่กันโดยอ้างอิงลักษณะข้อผิดพลาดที่ศึกษาโดยหลู่เจี้ยนจี (1994) เจ้าลี่เหมย (2011) และหลี่หง (2016)

นั่น ๆ ใช้ส่วนใดของร่างกายในการกระทำ แบ่งย่อยออกเป็นคำกริยาบอกการเคลื่อนที่ของร่างกาย คำกริยาบอกการเคลื่อนไหวของอวัยวะส่วนต่าง ๆ คำกริยาบอกท่าทาง คำกริยาบอกการกระทำซึ่งใช้ประสาทสัมผัสส่วนหูและส่วนตา และคำกริยาบอกการกระทำด้วยอวัยวะของร่างกายอื่น ๆ ที่มีใช้การกระทำที่กล่าวไปแล้วข้างต้น 2) คำกริยาบอกการกระทำอุปมุนุมิ หมายถึง กริยาแสดงการกระทำที่ไม่ชัดเจน ในแง่ที่เราไม่รู้ชัดเจนหรือแน่นอนว่าการกระทำนั้น ๆ ใช้อวัยวะส่วนใดของร่างกายในการกระทำ แบ่งออกเป็นคำกริยาบอกการกระทำเชิงรูปธรรม และคำกริยาบอกการกระทำทางสมอง

จากการศึกษาข้อผิดพลาดการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายแบบเกิดควบคู่กันจากแบบฝึกหัดประเภทต่าง ๆ ที่อาจารย์ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนทำหลังเรียนและมีการให้คะแนน ข้อสอบกลางภาคและข้อสอบปลายภาค จำนวน 262 ประโยคของกลุ่มตัวอย่าง 109 คน ผู้วิจัยพบลักษณะข้อผิดพลาดการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายดังกล่าว 4 ประเด็น ได้แก่ การตกหล่นคำ การใช้คำเกิน การใช้คำไม่เหมาะสม และการลำดับคำผิด

2.1 การตกหล่นคำ จากการวิเคราะห์แบบฝึกหัดของผู้เรียน พบลักษณะข้อผิดพลาดที่เกิดจากการตกหล่นคำ เช่น

ตัวอย่างที่ 13

今天太热了，_____。

今天太热了，我们开窗户睡觉吧。

(Jīntiān tài rè le, wǒmen kāi chuānghu shuì jiào ba.)

แก้ไขเป็น 今天太热了，我们开着窗户睡觉吧。

(Jīntiān tài rè le, wǒmen kāizhe chuānghu shuì jiào ba.)

ตัวอย่างที่ 14 หลังจากกินข้าวเย็นเสร็จ เด็ก ๆ พักผ่อนด้วยการฟังนิทาน

吃完晚饭后，孩子们听故事。

(Chīwán wǎnfàn hòu, háizimen tīng gùshì.)

แก้ไขเป็น 吃完晚饭后，孩子们听着故事休息。

(Chīwán wǎnfàn hòu, háizimen tīngzhe gùshì xiūxi.)

จากตัวอย่างที่ 13 (แบบฝึกหัดการแต่งประโยค) จะเห็นได้ว่าผู้เรียนตกคำว่า 着 ด้านหลังคำกริยา开 ควรแก้ไขตัวอย่างที่ 13 เป็น 今天太热了，我们开着窗户睡觉吧。(Jīntiān tài rè le, wǒmen kāizhe chuānghu shuì jiào ba.) ตัวอย่างที่ 14 (แบบฝึกหัดการแปลความจากภาษาไทยเป็นภาษาจีน) ผู้เรียนตกคำว่า 着 ด้านหลังคำกริยา听 และตกคำกริยา休息 ด้านหลังคำนาม 故事 ควรแก้ไขตัวอย่างที่ 14 เป็น 吃完晚饭后，孩子们听着故事休息。(Chīwán wǎnfàn hòu, háizimen tīngzhe gùshì xiūxi.) ข้อผิดพลาดประเด็นนี้เกิดจากผู้เรียนไม่คุ้นชินกับการใช้คำช่วยกาล 着 ในโครงสร้างกริยาซ้อนจึงมักตกหล่นคำว่า 着 ดังเช่นตัวอย่างที่ 13 นอกจากนี้ผู้เรียนยังไม่มีความรู้ในการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ที่ดีพอ จึงหลีกเลี่ยงที่จะใช้โครงสร้างดังกล่าวหรือแปลไม่ครบความ โดยผู้เรียนมักจะเลือกใช้รูปประโยคที่เรียบง่ายและมั่นใจ ดังเช่นตัวอย่างที่ 14 เช่นเดียวกับงานวิจัยของหลี่หงหรง (2016, pp.172-173) ที่พบว่าข้อผิดพลาดสำคัญในการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V 着 NP+VP ของผู้เรียนชาวเวียดนามคือการตกคำว่า 着 เนื่องจากในภาษาเวียดนามไม่มีการใช้คำว่า 着 ระหว่างคำกริยาทั้งสอง

2.2 การใช้คำเกิน จากการวิเคราะห์แบบฝึกหัดของผู้เรียน พบลักษณะข้อผิดพลาดที่เกิดจากการใช้คำเกิน เช่น

ตัวอย่างที่ 15 我们喜欢喝着咖啡聊着天。

(Wǒmen xǐhuan hēzhe kāfēi liáo zhe tiān.)

แก้ไขเป็น 我们喜欢喝着咖啡聊天。(Wǒmen xǐhuan hēzhe kāfēi liáo tiān.)

ตัวอย่างที่ 16 A: 你看见马克吗? (Nǐ kànjiàn Mǎkè ma?)

B: 他呀, 我看见他 听着音乐在跑步。

(Tā ya, wǒ kànjiàn tā tīngzhe yīnyuè zài pǎo bù.)

A: 真不错, 一边跑步, 一边听音乐是一种很好的放松方式。

(Zhēn búcuò, yìbiān pǎo bù, yìbiān tīng yīnyuè shì yì zhǒng hěn hǎo de fàngsōng fāngshì.)

แก้ไขเป็น B: 他呀, 我看见他听着音乐跑步。

(Tā ya, wǒ kànjiàn tā tīngzhe yīnyuè pǎo bù.)

ตัวอย่างที่ 17 เขาร้องไห้และพูดว่า “ฉันอกหัก”

他哭着和说: “我失恋了。”

(Tā kūzhe hé shuō: “wǒ shīliàn le.”)

แก้ไขเป็น 他哭着说: “我失恋了。” (Tā kūzhe shuō: “wǒ shīliàn le.”)

จากตัวอย่างที่ 15 (แบบฝึกหัดการเขียนเรียงความ) จะเห็นได้ว่าด้านหลังคำกริยา 聊 มีคำว่า 着เกินมา ควรแก้ไขตัวอย่างที่ 15 เป็น 我们喜欢喝着咖啡聊天。(Wǒmen xǐhuan hēzhe kāfēi liáo tiān.) ตัวอย่างที่ 16 (แบบฝึกหัดการแต่งประโยค) ด้านหน้าคำว่า 跑步 มีคำวิเศษณ์ 在 เกินมา ควรแก้ไขตัวอย่างที่ 16 เป็น 他呀, 我看见他听着音乐跑步。(Tā ya, wǒ kànjiàn tā tīngzhe yīnyuè pǎo bù.) ตัวอย่างที่ 17 (แบบฝึกหัดการแปลความจากภาษาไทยเป็นภาษาจีน) ระหว่างคำว่า 着 และคำกริยา 说有คำสันธาน 和 เกินมา ควรแก้ไขตัวอย่างที่ 17 เป็น 他哭着说: “我失恋了。” (Tā kūzhe shuō: “wǒ shīliàn le.”) ข้อผิดพลาดประเด็นนี้เกิดจากการแทรกแซงของภาษาแม่ ได้แก่ การใช้แนวคิดเทียบ ดังเช่นตัวอย่างที่ 15 ผู้เรียนคิดว่าด้านหลังคำกริยาคำที่สองน่าจะใช้คำว่า 着 ได้เช่นเดียวกับคำกริยาคำแรก ทำนองเดียวกับตัวอย่างที่ 16 ผู้เรียนคิดว่าเมื่อใช้คำว่า 着 ด้านหลังคำกริยาคำแรกก็ควรใช้คำว่า 在 ด้านหน้าคำกริยาคำที่สองด้วย และตัวอย่างที่ 17 ผู้เรียนใช้คำสันธาน 和 ตามวิธีการใช้คำสันธาน และ ในภาษาไทยเป็นที่น่าสังเกตว่าข้อผิดพลาดประเด็นนี้ในความเป็นจริงแล้วผู้เรียนเข้าใจโครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ในระดับหนึ่งแต่ไม่ได้เข้าใจอย่างถ่องแท้ ดังที่เฉลา ชัยรัตน์ (1961, 104-106 as cited in Kimlam, 1985, p.8) กล่าวถึงข้อบกพร่องที่เกิดจากการแทรกแซงของภาษาแม่ว่า เมื่อผู้เรียนเรียนรู้ลักษณะใหม่ ๆ ในภาษาที่สอง

ผู้เรียนจะตั้งสมมติฐานและสรุปกฎเกณฑ์เอาเอง แล้วนำกฎเกณฑ์เหล่านั้นไปใช้กับโครงสร้างอื่นๆ ที่ตนคิดว่าเหมือนกัน

2.3 การใช้คำไม่เหมาะสม จากการวิเคราะห์แบบฝึกหัดและข้อสอบของผู้เรียน พบลักษณะข้อผิดพลาดที่เกิดจากการใช้คำไม่เหมาะสมโดยแบ่งออกเป็น การเลือกใช้คำไม่เหมาะสมและการเลือกใช้รูปประโยคไม่เหมาะสม เช่น

ตัวอย่างที่ 18 你们说话不要抢__说。

你们说话不要抢地说。(Nǐmen shuō huà búyào qiǎng de shuō.)

แก้ไขเป็น 你们说话不要抢着说。(Nǐmen shuō huà búyào qiǎngzhe shuō.)

ตัวอย่างที่ 19 他指__东边说：“在东边。”

他指了东边说：“在东边。”

(Tā zhǐle dōngbian shuō: “zài dōngbian.”)

แก้ไขเป็น 他指着东边说：“在东边。”

(Tā zhǐzhe dōngbian shuō: “zài dōngbian.”)

ตัวอย่างที่ 20 弟弟喝着水吃饭。(Dìdì hēzhe shuǐ chī fàn.)

แก้ไขเป็น 弟弟一边吃饭，一边喝水。(Dìdì yìbiān chī fàn, yìbiān hē shuǐ.)

ตัวอย่างที่ 21 我一边小跑，一边往前走。

(Wǒ yìbiān xiǎopǎo, yìbiān wǎng qián zǒu.)

แก้ไขเป็น 我小跑着往前走。(Wǒ xiǎopǎozhe wǎng qián zǒu.)

ตัวอย่างที่ 18 (ข้อสอบการเติมคำ) ผู้เรียนเลือกใช้คำช่วย 地 ระหว่างคำกริยา 抢 และคำกริยา 说 ควรแก้ไขตัวอย่างที่ 18 เป็น 你们说话不要抢着说。(Nǐmen shuō huà búyào qiǎngzhe shuō.) ตัวอย่างที่ 19 (ข้อสอบการเติมคำ) ผู้เรียนใช้คำช่วย 了 ด้านหลังคำกริยา 指 ควรแก้ไขตัวอย่างที่ 19 เป็น 他指着东边说：“在东边。” (Tā zhǐzhe dōngbian shuō: “zài dōngbian.”) นอกจากนี้ยังพบว่าผู้เรียนบางส่วนใช้คำช่วย 的 และ 得 แทน 着 อีกด้วย เช่น 你们说话不要抢的说。(Nǐmen shuō huà búyào qiǎng de shuō.) 你们说话不要抢得说。(Nǐmen shuō huà búyào qiǎng de shuō.) 她笑得从椅子上站起来。(Tā xiào de cóng yǐzi shàng zhàn qǐlái.)

ตัวอย่างที่ 20 (แบบฝึกหัดการเขียนเรียงความ) ผู้เรียนเลือกใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ควรแก้ไขตัวอย่างดังกล่าวเป็น 弟弟一边吃饭，一边喝水。(Dìdì yìbiān chī fàn, yìbiān hē shuǐ.) ตัวอย่างที่ 21 (ข้อสอบการเขียนเรียงความ) ผู้เรียนเลือกใช้รูปประโยค 一边……，一边…… ควรแก้ไขตัวอย่างดังกล่าวเป็น 我小跑着往前走。(Wǒ xiǎopǎozhe wǎng qián zǒu.) ข้อผิดพลาดประเด็นนี้เกิด

จากการที่ผู้เรียนเข้าใจผิด ไม่มีความรู้ในการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 เป็นต้นว่าเข้าใจว่าคำช่วย โครงสร้าง 地 ใช้เชื่อมตรงกลางระหว่างคำกริยาสองคำได้ ดังเช่นตัวอย่างที่ 18 หรือดังตัวอย่างที่ 19 ผู้เรียน สับสนการใช้คำช่วย 了 และ 着 นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่าผู้เรียนจำนวนไม่น้อยเลือกใช้รูปประโยคไม่เหมาะสม ดังเช่นตัวอย่างที่ 20 และตัวอย่างที่ 21 ผู้เรียนเข้าใจว่าโครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 มีความหมายเหมือนกับ รูปประโยค 一边……, 一边…… ซึ่งในความเป็นจริงแล้วไม่เหมือนกัน เฝิงอวีโป (2004, pp.91-96) กล่าวว่าโครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 และรูปประโยค 一边……, 一边…… มีความแตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นคุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์ อรรถศาสตร์ หรือวัจนปฏิบัติ กล่าวคือด้านวากยสัมพันธ์ คำกริยาสองคำใน โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 มีความสำคัญไม่เท่ากัน ในขณะที่คำกริยาทั้งสองคำในรูปประโยค 一边……, 一边…… มีความสัมพันธ์แบบคู่ขนาน ด้านอรรถศาสตร์ โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 แสดง ความหมายว่าการกระทำดำเนินภายใต้รูปแบบหรือสภาพใด ๆ หรือผลอันเกิดจากการกระทำใด ๆ ในขณะที่ รูปประโยค 一边……, 一边…… แสดงความหมายว่าการกระทำสองการกระทำเกิดในเวลาเดียวกัน เช่น 抱着哭 (bàozhe kū) 跑去 (pǎozhe qù) 边吃边喝 (biān chī biān hē) 边读边写 (biān dú biān xiě) ด้านวัจนปฏิบัติ โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 เน้นคำกริยาเพียงคำเดียวและกริยาทั้งสองคำไม่สามารถสลับตำแหน่งกัน แต่รูปประโยค 一边……, 一边…… เน้นคำกริยาทั้งสองคำ โดยสามารถพูดอีก แบบหนึ่งได้ว่า 边 V2 边 V1 เช่น 她们边哭边扫, 边扫边哭, 仔细得如同擦拭玻璃, 生怕遗 落一点尘埃。(Tāmen biān kū biān sǎo, biān sǎo biān kū, zǐxì de rútóng cāshì bōlibī, shēngpà yíluò yìdiǎn chénāi.) นอกจากนี้หากคำกริยาคำแรกเคยปรากฏในประโยคก่อนหน้านี้แล้ว มักจะใช้รูป ประโยค 一边……, 一边…… ไม่ใช่ V1 着 V2 เช่น 小丁大哭, 边哭边说: “我没见过军营, 我没见过豆腐块。” (Xiǎo Dīng dàkū, biān kū biān shuō: “wǒ méi jiànguo jūnyíng, wǒ méi jiànguo dòufu kuài.”)

2.4 การลำดับคำผิด จากการวิเคราะห์แบบฝึกหัดและข้อสอบของผู้เรียน พบลักษณะข้อผิดพลาดที่เกิด จากการลำดับคำผิดโดยแบ่งออกเป็น การลำดับคำว่า 着 ผิด การลำดับคำกริยาผิด และการลำดับกรรมผิด เช่น

ตัวอย่างที่ 22 她/微笑/着/说/ “我找到工作了” /带

她带微笑着说: “我找到工作了。”

(Tā dài wēixiàozhe shuō: “wǒ zhǎodào gōngzuò le.”)

ตัวอย่างที่ 23 她微笑着说：“我找到工作了。”

(Tā wēixiào dàizhe shuō: “wǒ zhǎodào gōngzuò le.”)

แก้ไขเป็น 她带着微笑说：“我找到工作了。”

(Tā dàizhe wēixiào shuō: “wǒ zhǎodào gōngzuò le.”)

ตัวอย่างที่ 24 音乐/常常/着/他/听/做饭

他常常做着饭听音乐。 (Tā chángcháng zuòzhe fàn tīng yīnyuè.)

แก้ไขเป็น 他常常听着音乐做饭。 (Tā chángcháng tīngzhe yīnyuè zuò fàn.)

ตัวอย่างที่ 25 “没问题” ฉันพูดและยิ้ม

“没问题” 我说着笑。 (“Méi wèntí” wǒ shuōzhe xiào.)

แก้ไขเป็น “没问题” 我笑着说。 (“Méi wèntí” wǒ xiàozhe shuō.)

ตัวอย่างที่ 22 (ข้อสอบการเรียงคำให้เป็นประโยคที่ถูกต้อง) ผู้เรียนนำคำว่า 着 วางไว้ด้านหลังคำนาม 微笑 ตัวอย่างที่ 23 (ข้อสอบการเรียงคำให้เป็นประโยคที่ถูกต้อง) ผู้เรียนนำกรรม 微笑 วางไว้ด้านหน้าคำกริยาคำแรก ควรแก้ไขตัวอย่างที่ 22 และตัวอย่างที่ 23 เป็น 她带着微笑说：“我找到工作了。” (Tā dàizhe wēixiào shuō: “wǒ zhǎodào gōngzuò le.”) ตัวอย่างที่ 24 (ข้อสอบการเรียงคำให้เป็นประโยคที่ถูกต้อง) ผู้เรียนลำดับคำกริยา 听 และ 做 ไม่ถูกต้อง ควรแก้ไขตัวอย่างที่ 24 เป็น 他常常听着音乐做饭。 (Tā chángcháng tīngzhe yīnyuè zuò fàn.) ตัวอย่างที่ 25 (แบบฝึกหัดการแปลความจากภาษาไทยเป็นภาษาจีน) ผู้เรียนลำดับคำกริยา 笑 และ 说 ไม่ถูกต้อง ควรแก้ไขตัวอย่างที่ 25 เป็น “没问题” 我笑着说。 (“Méi wèntí” wǒ xiàozhe shuō.) ข้อผิดพลาดประเด็นนี้เกิดจากการที่ผู้เรียนเข้าใจไวยากรณ์ในระดับหนึ่งแต่ไม่ได้เข้าใจอย่างถ่องแท้ ดังเช่นตัวอย่างที่ 22 ถึงตัวอย่างที่ 24 นอกจากนี้ข้อผิดพลาดประเด็นนี้ยังมีสาเหตุมาจากการแทรกแซงของภาษาแม่ ดังเช่นตัวอย่างที่ 25 ผู้เรียนเรียงลำดับคำกริยา 笑 และ 说 ตามโครงสร้างและความหมายในภาษาไทย ลาโด (1969, as cited in Panich, 2016, p.70) กล่าวถึงการเรียนรู้ หรือการรับภาษาที่สองว่า หากภาษาแม่ของผู้เรียนมีลักษณะคล้ายคลึงกับภาษาที่สองที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ ลักษณะภาษาแม่จะเอื้อหรือมีการถ่ายโอนเชิงบวกต่อการเรียนรู้ภาษาที่สองของผู้เรียน ในทางกลับกัน หากภาษาแม่ของผู้เรียนมีลักษณะแตกต่างจากภาษาที่สอง ลักษณะที่ต่างกันั้นนี้อาจเป็นอุปสรรคหรือเป็นปัญหาในการเรียนภาษาที่สองของผู้เรียนในลักษณะที่เป็นการถ่ายโอนเชิงลบ นอกจากนี้ผู้วิจัยพบข้อผิดพลาดการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายแบบเกิดควบคู่กันแบบซ้ำซ้อน ดังนี้

ตัวอย่างที่ 26 หลังจากกินข้าวเย็นเสร็จ เด็ก ๆ พักผ่อนด้วยการฟังนิทาน
吃完晚饭后，孩子们休息听故事。

(Chīwán wǎnfàn hòu, hái zimen xiūxi tīng gùshì.)

แก้ไขเป็น 吃完晚饭后，孩子们听着故事休息。

(Chīwán wǎnfàn hòu, hái zimen tīngzhe gùshì xiūxi.)

ตัวอย่างที่ 27 今天太热了，_____。

今天太热了，开窗户着睡着吧。

(Jīntiān tài rè le, kāi chuānghu zhe shuìzhe ba.)

แก้ไขเป็น 今天太热了，我们开着窗户睡觉吧。

(Jīntiān tài rè le, wǒmen kāizhe chuānghu shuì jiào ba.)

ตัวอย่างที่ 28 车/爸爸/着/喜欢/烟/开/抽

爸爸喜欢开车着抽烟。(Bàba xǐhuan kāi chē zhe chōu yān.)

แก้ไขเป็น 爸爸喜欢抽着烟开车。(Bàba xǐhuan chōuzhe yān kāi chē.)

ตัวอย่างที่ 26 (แบบฝึกหัดการแปลความจากภาษาไทยเป็นภาษาจีน) ผู้เรียนลำดับคำกริยา 听 และ 休息 ไม่ถูกต้อง และตกคำว่า 着 ด้านหลังคำกริยาคำแรก ตัวอย่างที่ 27 (แบบฝึกหัดการแต่งประโยค) ผู้เรียนลำดับคำว่า 着 ผิด และด้านหลังคำกริยา 睡 มีคำว่า 着 เกินมา ตัวอย่างที่ 28 (ข้อสอบการเรียงคำให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์) ผู้เรียนลำดับคำกริยา 抽 และ 开 ไม่ถูกต้อง และลำดับคำว่า 着 ผิด ผู้วิจัยนำข้อผิดพลาดข้างต้นมาคิดคำนวณค่าร้อยละของข้อผิดพลาดในประเด็นต่าง ๆ โดยสามารถสรุปเป็นตารางดังนี้

ตารางแสดงค่าร้อยละของลักษณะข้อผิดพลาดการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายแบบเกิดควบคู่กันของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ชั้นปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2559 ถึงปีการศึกษา 2561

ลักษณะข้อผิดพลาด	ร้อยละ
การตกหล่นคำ	15.54
- ตกคำว่า 着	15.38
- ตกคำกริยาคำที่สอง	0.16
การใช้คำเกิน	1.44
- ใช้คำว่า 着 เกิน	1.12
- ใช้คำว่า 和 เกิน	0.16
- ใช้คำว่า 在 เกิน	0.16
การใช้คำไม่เหมาะสม	44.23
- ใช้รูปประโยคไม่เหมาะสม	30.12
- ใช้ 了 และ 着 สลับกัน	7.37
- ใช้ 的 และ 着 สลับกัน	2.89
- ใช้ 地 และ 着 สลับกัน	2.57
- ใช้ 得 และ 着 สลับกัน	1.28
การลำดับคำผิด	29.17
- ลำดับคำกริยาผิด	18.91
- ลำดับคำว่า 着 ผิด	9.94
- ลำดับกรรมผิด	0.32
การผิดพลาดแบบซ้ำซ้อน	9.62
รวม	100.00

จากตารางสรุปได้ว่า ข้อผิดพลาดการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 และ V1 กับ V2 แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายแบบเกิดควบคู่กันที่พบมากที่สุดคือ การใช้คำไม่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 44.23 รองลงมาได้แก่ การลำดับคำผิด คิดเป็นร้อยละ 29.17 การตกหล่นคำ คิดเป็นร้อยละ 15.54 การผิดพลาดแบบซ้ำซ้อน คิดเป็นร้อยละ 9.62 และ การใช้คำเกิน คิดเป็นร้อยละ 1.44 หากพิจารณาอย่างละเอียดพบว่า ข้อผิดพลาดที่พบเป็นจำนวนมากที่สุดสามอันดับแรก ได้แก่ การใช้รูปประโยคไม่เหมาะสม การลำดับคำกริยาผิด และการตกหล่นคำว่า 着

3. จากการศึกษาข้อผิดพลาดการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 และ V1 กับ V2 แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายแบบเกิดควบคู่กันของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยพบสาเหตุของข้อผิดพลาด 3 ประเด็น ได้แก่ 1. การ

แทรกแซงของภาษาแม่ เป็นเหตุให้ผู้เรียนไม่คุ้นชินกับการใช้คำช่วยกาล 着 ในโครงสร้างกริยาซ้อน หรือลำดับคำกริยาทั้งสองตามโครงสร้างและความหมายในภาษาไทยซึ่งผิดหลักไวยากรณ์ภาษาจีน และใช้คำเกินจากการใช้แนวคิดเทียบ สรุปกฎเกณฑ์เอาเอง 2. ผู้เรียนไม่มีความรู้ในการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 เป็นเหตุให้ผู้เรียนเลือกใช้คำหรือรูปประโยคไม่เหมาะสม แปลไม่ครบความหรือหลีกเลี่ยงที่จะใช้โครงสร้างดังกล่าว โดยผู้เรียนมักจะเลือกใช้รูปประโยคที่เรียบง่ายและมั่นใจ 3. หนังสือเรียนอธิบายความหมายและวิธีการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ไม่ชัดเจน ทำให้ผู้เรียนเข้าใจว่าโครงสร้างดังกล่าวเหมือนกับรูปประโยค 一边……, 一边……

สาเหตุที่กล่าวไปข้างต้นมีความสัมพันธ์กับผลการศึกษาส่วนที่ 1 กล่าวคือ หากผู้เรียนต้องแปลประโยคภาษาไทยเป็นภาษาจีน โดยในประโยคภาษาไทยนั้นมีคำว่า และ ด้วย โดย ขณะ ผู้เรียนมักจะเลือกใช้คำที่ตนเองมั่นใจที่จะใช้โดยไม่ได้นึกถึงโครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 หรือนึกถึงแต่เนื่องจากไม่มีความรู้ที่เพียงพอจึงเลือกที่จะไม่ใช้โครงสร้างดังกล่าว ดังจะเห็นได้จากการที่ผู้เรียนเลือกใช้คำหรือรูปประโยคไม่เหมาะสม เช่น เลือกใช้ 和 地 时 一边……, 一边…… แทนการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 หรือการแปลไม่ครบความ แม้กระทั่งการที่ผู้เรียนลำดับคำผิดเนื่องจากแปลตรงตัวมากเกินไป โดยเฉพาะเมื่อคำกริยาคำแรกในประโยคภาษาไทยเป็นคำกริยาบอกท่าทาง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาข้อผิดพลาดการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 และ V1 กับ V2 แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายแบบเกิดควบคู่กัน อีกทั้งวิเคราะห์สาเหตุของข้อผิดพลาดการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายดังกล่าวของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ชั้นปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2559 ถึงปีการศึกษา 2561 สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อผิดพลาดการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 และ V1 กับ V2 แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายแบบเกิดควบคู่กันของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ชั้นปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2559 ถึงปีการศึกษา 2561 มี 4 ประเด็นหลัก เรียงลำดับจากมากไปน้อยมีดังนี้ การใช้คำไม่เหมาะสม การลำดับคำผิด การตกหล่นคำ และการใช้คำเกิน แต่หากพิจารณาอย่างละเอียดจะพบว่าข้อผิดพลาดที่พบเป็นจำนวนมากที่สุดสามอันดับแรก ได้แก่ การใช้รูปประโยคไม่เหมาะสม การลำดับคำกริยาผิด และการตกหล่นคำว่า 着 ซึ่งผลการวิจัยนี้ใกล้เคียงกับผลการวิจัยของหลี่หงหรง (2016, pp.172-173) ที่ศึกษาข้อผิดพลาดการใช้โครงสร้างกริยาซ้อนในภาษาจีนของผู้เรียนชาวเวียดนาม พบว่าข้อผิดพลาดสำคัญในการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V 着 NP+VP ของผู้เรียนชาวเวียดนามคือ การตกหล่นคำ ซึ่งผู้เรียนชาวเวียดนามมักจะตกคำว่า 着 ด้านหลังคำกริยาคำแรกในโครงสร้างกริยาซ้อน V 着 NP+VP เนื่องจากโครงสร้างในภาษาเวียดนามที่สอดคล้องกับ V 着 NP+VP คือ V+NP+VP และ 边 V 边 V ดังนั้นนอกจากการตกหล่นคำแล้ว ในบางครั้งผู้เรียนชาวเวียดนาม

ก็ยังเกิดข้อผิดพลาดในการใช้คำไม่เหมาะสมอีกด้วย กล่าวคือ เมื่อแปลโครงสร้างกริยาเรียง V+NP+VP จากภาษาเวียดนามเป็นภาษาจีน กลับเลือกใช้ 边 V 边 V ในบริบทที่ควรใช้ V 着 NP+VP

2. สาเหตุของข้อผิดพลาดการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 และ V1 กับ V2 แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายแบบเกิดควบคู่กันของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ชั้นปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2559 ถึงปีการศึกษา 2561 มี 3 ประเด็น ได้แก่ 1. การแทรกแซงของภาษาแม่ 2. ผู้เรียนไม่มีความรู้ในการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 3. หนังสือเรียนอธิบายความหมายและวิธีการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ไม่ชัดเจน ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของหลู่เจี้ยนจี (1994) ที่ศึกษาข้อผิดพลาดการใช้ไวยากรณ์ภาษาจีนของผู้เรียนชาวต่างชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่และมีความรู้ภาษาจีนระดับต้น โดยสาเหตุที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดการใช้ไวยากรณ์ภาษาจีนมี 2 ประเด็น ดังนี้ การแทรกแซงจากภาษาแม่ และความรู้ภาษาจีนที่ไม่ดีพอแทรกแซงการเรียนไวยากรณ์ใหม่ อีกทั้งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเจ้าลี่เหมย (2011) ที่กล่าวว่าสาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนชาวไทยเกิดข้อผิดพลาดการใช้ไวยากรณ์ภาษาจีนคือการใช้คำฟุ่มเฟือย และหลีกเลี่ยงการใช้ส่วนที่ยากเนื่องจากไม่มีความเข้าใจไวยากรณ์ภาษาจีนอย่างถ่องแท้ ดังเช่นตัวอย่างที่ 14

สรุป

จากงานวิจัยนี้สรุปได้ว่า โครงสร้างในภาษาไทยที่เทียบเคียงกับโครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายแบบเกิดควบคู่กันไม่ได้มีความสัมพันธ์กันแบบหนึ่งต่อหนึ่ง จึงทำให้ผู้เรียนเกิดข้อผิดพลาดการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 เรียงลำดับจากมากไปน้อยมีดังนี้ การใช้คำไม่เหมาะสม การลำดับคำผิด การตกหล่นคำ การผิดพลาดแบบซ้ำซ้อน และการใช้คำเกิน โดยสาเหตุที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดมี 3 ประเด็น คือ 1. การแทรกแซงของภาษาแม่ 2. ผู้เรียนไม่มีความรู้ในการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 3. หนังสือเรียนอธิบายความหมายและวิธีการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ไม่ชัดเจน จากผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะแนวทางการเรียนการสอนโครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ดังนี้ 1. ผู้เรียนควรมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาจีน อีกทั้งสร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีน และควรหมั่นฝึกฝนทักษะภาษาจีนอยู่เสมอ 2. ผู้สอนควรจัดลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก เช่น เริ่มจากการสอน V 着 แล้วจึงเชื่อมโยงไปยังโครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 เพื่อให้ผู้เรียนมีความคุ้นเคยกับการใช้คำว่า 着 เสียก่อน ในขณะเดียวกันผู้สอนควรเน้นย้ำผู้เรียนว่า V 着 กับโครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ไม่เหมือนกัน และควรระมัดระวังการเรียงลำดับคำกริยาในโครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 อีกทั้งไม่ใช่คำกริยาทุกคำในภาษาจีนสามารถตามด้วยคำว่า 着 ได้ หลังจากผู้เรียนเข้าใจและสามารถใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ได้อย่างถูกต้องแล้ว ผู้สอนต้องพยายามชี้ให้ผู้เรียนเห็นถึงความแตกต่างระหว่างโครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 และ 一边……, 一边…… อีกทั้งอธิบายโครงสร้างในภาษาไทยที่เทียบเคียงกับโครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 ซึ่งสามารถลดข้อผิดพลาดจากการแทรกแซงของภาษาแม่ลงไปได้ นอกจากนี้ผู้สอนควรให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดที่หลากหลาย เช่น การเรียงคำให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์ การแต่งประโยค การแปลความจากภาษาไทยเป็นภาษาจีนและจากภาษาจีนเป็น

ภาษาไทย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความชำนาญ อีกทั้งสร้างบรรยากาศในการเรียนที่ดี ให้กำลังใจผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีความมั่นใจและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาจีน 3. เพิ่มคำอธิบายวิธีการใช้โครงสร้างกริยาซ้อน V1 着 V2 และประโยคตัวอย่างในหนังสือเรียนภาษาจีน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและเห็นถึงความแตกต่างระหว่าง V1 着 V2 และ 一边……, 一边……

เอกสารอ้างอิง

- Chuwitthaya, Y. (1993). *Khwampen prayok khong nuai sang kriya riang nai phasa Thai*. [Clausehood in Serial Verb Constructions in Thai]. (Thesis of Doctor of Philosophy Linguistics, Chulalongkorn University).
- Ding, J. (2001). The Semantic frame of ‘V1 zhe V2’ structure. *Journal of Changde Teachers College*, 2.
- Kimlam, A. (1985). *Kan wikhro kho phitphlat nai kan khian phasa Thai khong nakrian Thai Mutsalim radap chan matthayommasuksa pi thi si nai khet kansuksa song*. [An Error Analysis in Writing Thai of Mathayom Suksa Four Thai Moslem Students in Educational Region Two] (Thesis of Master of Education, Chulalongkorn University).
- Li, D. (1996). *The Analysis of Errors in Using Chinese Grammar of Foreign Students*. Beijing: Beijing Language and Culture University Press.
- Li, H. (2016). *A Study on Serial Verb Constructions in Modern Chinese —Corresponding Expressions in Vietnamese and Teaching suggestions* (Doctoral dissertation, Shanghai Normal University).
- Li, X. & Zhang J. (2001). The Analysis of Semantics Relations in ‘V zhe V’ structure and Semantic Features of V. *Journal of Huazhong Normal University*, 3.
- Liu, Y. (2007). *Practical Modern Chinese Grammar*. Beijing: The commercial Press.
- Lu, J. (1994). The Analysis of Errors in Using Chinese Grammar of Foreign Students. *Language Teaching and Research Journals*, 1.
- Panich, R. (2016). kanchatkan rian kanson phasa thi song doi chai withikan son waiyakon - plæ. [Teaching Second Language according to Grammar-Translation Method]. *The Journal of Humanities Naresuan University*, 13(1). 70.
- Peng, Y. (2004). *Multi-angle Study of ‘V1 zhe V2’ structure*. (Doctoral dissertation, Huadong Normal University)
- Prasithrathsint, A. (1999). *Phasa nai sangkhom Thai: khwamlaklai kan plianplæng læ kanphatthana*. [Language in Thai society: diversity change, and development]. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Shen, L. (2004). A Study on Serial Verb Attributes of ‘V1 zhe + V2’ structure. *Journal of Chuxiong Teachers College*, 1.

- Xu, G. (2012). *Development of Chinese Elementary Comprehensive (II)*. Beijing: Beijing Language and Culture University Press.
- Xu, W. & Zhang, D. (2002). The Analysis of Semantics Relations in ‘V1 zhe (o) V2’ structure. *Journal of Liaoning Institute of Technology*, 6.
- Yuan, M. (2002). A Study on Attributes of ‘V1 zhe V2’ structure. *Tangdu Academic Journal*, 3.
- Zhao, L. (2011). The Analysis of Errors in Using Chinese Grammar of Thai Learners. *Economic Research Guide*, 14.